

SCENARIUSZ NA PODSTAWIE POWIESCI *OKROPNY MACIUS TRACI CIERPLIWOSĆ*

Temat zajęć: Jak sprawić, by Maciuś nie był Okropny?

Czas przeznaczony na zajęcia: 2 X 45 minut

Cele zajęć:

Zachęcenie uczniów do samodzielnego czytania i analizowania tekstów, do kreatywnego myślenia i wyrabiania własnych opinii o bohaterach.

Uświadomienie uczniom na przykładzie postępowania bohatera, na czym polega niegrzeczne zachowanie w szkole, jakie postawy wzbudzają niechęć kolegów i nauczycieli.

Kreowanie pozytywnego wizerunku ucznia, kolegi.

Przypomnienie podstawowych zasad dobrego wychowania.

Metody pracy: słowna – pogadanka, aktywizująca, burzy mózgów;

Formy pracy: indywidualna, grupowa, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

- egzemplarze książki M. Strękowskiej-Zaremby *Okropny Maciuś traci cierpliwość* (powinno go mieć każde dziecko);
- kilka zestawów kolorowej rozsypanki wyrazowej (po jednym na czworo dzieci) – kartoników z określeniami dotyczącymi różnych cech charakteru i usposobienia postaci, pozytywnych i negatywnych; w każdym zestawie powinny się znaleźć określenia: niegrzeczny, niemiły, opryskliwy, podstępny, złośliwy, uparty, niekulturalny, pewny siebie, nietaktowny, dokuczliwy;
- duża plansza z namalowanym wcześniej przez dzieci portretem Okropnego Maciusia;
- kartki z fragmentami dialogów z udziałem Okropnego Maciusia (z zakropkowanymi miejscami do wpisywania własnych zdań przez dzieci);
- karteczki z tekstem wiersza z rozdz. *W szkole (Na przerwie)* z książki pt. *Savoir-vivre dla najmłodszych, czyli zasady towarzyskiej ogłady* A. Nożyńskiej-Demianiuk (IBIS).
- kartony, kredki, mazaki albo sprzęt komputerowy z edytorem grafiki (jeśli zajęcia odbywają się w sali komputerowej).

Przebieg lekcji:

1. Rozmowa z uczniami na temat tytułowego bohatera powieści M. Strękowskiej-Zaremby.
- Kim jest Okropny Maciuś? Jak dużą ma rodzinę? Do której klasy chodzi? Dlaczego nie podoba mu się nauka w I klasie?

2. Dzieci dobierają się czwórkami. Każda czwórka ma zaznaczyć w książce i przypomnieć sobie (np. przeczytać) odpowiedni fragment powieści - sytuację z życia Maciusia, która pokazuje, jak chłopiec zachowuje się wobec jednej z postaci:

- młodszej siostrzyczki Michasia,
- pana Tomasza,
- sąsiadki Marceliny Mruk,
- Wrednego Wiesia
- Kleopatry Bąk
- Namolnej Niani

3. Nauczyciel zadaje uczniom pytania dotyczące powyższych sytuacji, prowadząc kierowaną pogadankę:

- Co odczuwała Michasia, kiedy Maciuś doprowadził ją do płaczu?
- Dlaczego Marcelina Mruk rozzłościła się na Michasia, gdy rozciął jej poduszkę?
- Jak sądzicie, o czym pomyślała pani dyrektor, gdy Maciuś zniszczył jej żaluzję?
- Dlaczego Maciuś nie powinien smarować krzesła Wiesia kremem czekoladowym?
- Jakie zdanie na temat Maciusia miała Niania, gdy bohater za pomocą sznurków wysunął spod niej krzesło?
- Na czym polegało niegrzeczne zachowanie bohatera wobec pana Tomasza?

4. Jakie wady ma Okropny Maciuś? Każda grupa (4 uczniów) otrzymuje zestaw kolorowych kartoników z różnymi określeniami dotyczącymi pozytywnych i negatywnych cech charakteru i usposobienia postaci. Jej zadaniem jest wybór odpowiednich słów pasujących do bohatera. Po zakończeniu pracy przedstawiciele grup przyczepiają kartoniki z wybranymi słowami do dużej planszy z rysunkiem przedstawiającym Okropnego Maciusia.

Słowa, które powinny pojawić się w zestawie określeń: niegrzeczny, niemiły, opryskliwy, podstępny, złośliwy, uparty, niekulturalny, pewny siebie, nietaktowny, dokuczliwy

5. Dzieci znów dobierają się czwórkami. Każda grupa otrzymuje fragment tekstu z dialogiem z udziałem Okropnego Maciusia. Zadaniem uczniów jest wstawienie wymyślonych przez siebie zdań / odpowiedzi w zakropkowane miejsca. Nauczyciel prosi, by uczniowie zamienili niegrzeczne odpowiedzi Maciusia na zdania grzeczne i kulturalne. Jeśli grup jest więcej, można wykorzystać inne fragmenty książeczki.

I. Pan Tomasz do Maciusia:

- Maciusiu, usiądź obok Józia. Nie będą cię kusily moje rzeczy na biurku.
 - Strasznie pan uparty! Jak ślimak z krzywym nosem! – burknął Maciuś.
-

II. Maciusiu, przeproś panią dyrektor! – zażądała mama.

- Za co?! To nie ja wlażem na okulary! – oburzył się Maciuś.
-

III. Michasia uczy się liczyć. Jest uczeniczką. – Siostra Maciusia siedziała przy jego biurku odwrócona plecami.

- Cicho bądź! Muszę pomyśleć! – uciszył ją Okropny Maciuś.
-

- Jeden dodać tysiąc dziesięć osiemnaście równa się STO! – wykrzyknęła Michasia.

- Będziesz cicho, ty żabo niepodkuta?! – syknął Maciuś.
-

IV. Krzesło wysunęło się spod Namolnej Niani. BUMS! Niania runęła na dywan. Aż podłoga zadrżała.

- Przeproś nianię! [...]

- Prze-szam nianię za nico! – burknął nadąsany Maciuś.

.....

6. Nauczyciel stwierdza, że Maciuś jest Okropny, ale wcale nie musi taki być. Wystarczy, że poprawi swoje zachowanie i zacznie przestrzegać zasad grzeczności na co dzień – w szkole i w domu. Jakich reguł powinien przestrzegać? – pyta nauczyciel. Przeprowadza pogadankę metodą burzy mózgów.

7. Nauczyciel rozdaje uczniom karteczki z tekstem wiersza z rozdz. *W szkole (Na przerwie)* z książki pt. *Savoir-vivre dla najmłodszych, czyli zasady towarzyskiej ogłady* A. Nożyńskiej-Demianiuk (IBIS). Sam czyta tekst głośno i powoli.

8. Analiza utworu. Nauczyciel prosi dzieci, by podkreśliły w utworze te zachowania Pawcia, których nie można zaakceptować. Następnie zadaje im pytania.

- Jak zachowuje się chłopczyk?

- O czym świadczy takie zachowanie się Pawcia?
- Jak powinien postępować uczeń?

9. Na podstawie wyników dyskusji nauczyciel zapisuje na tablicy wspólnie z dziećmi KODEKS GRZECZNEGO UCZNIA. Powinien on zawierać następujące reguły:

Okazuję innym szacunek. Nie sprawiam nikomu przykrości. Posługuję się słowami: PROSZĘ, PRZEPRASZAM, DZIĘKUJĘ. Nie biję. Nie krzyczę. Nie przezywam. W trudnych sytuacjach zachowuję spokój. Słucham nauczycieli i rodziców. Uważam na lekcjach.

Uczniowie przepisują go do zeszytów.

10. Nauczyciel prosi, by uczniowie zilustrowali w zabawny sposób wybraną przygodę Okropnego Maciusia. Mogą to uczynić w sposób tradycyjny, ale także korzystając z edytora grafiki w komputerze. Niech podpiszą swój rysunek w śmieszny sposób. Najlepsze prace zostają wywieszane w klasowej gablocie.